

Pierre Huylenbroeck

ONSTERFELIJK BEURSADVIES

100 beleggingslessen van
20 oude meesters

 | LANNOO

Voor Lola, Milo en Fabelutje

INHOUD

WOORD VOORAF – 11

HET EEUWIGE BLIKVELD VAN 20 SUPERGIDSEN – 15

DE 20 BEURSMEESTERS

Charles Merrill	19	Alfred Loewenstein	161
Jesse Livermore	33	Philip Fisher	177
Dickson G. Watts	55	Charles Ponzi	191
Jacob Raskob	67	Henry Singleton	205
Robert Haugen	81	Gerald Loeb (aka Adam Smith)	229
Fred Schwed	91	George Goodman	229
Munehisa Honma	107	Amadeo Giannini	239
Benjamin Graham	121	Jay Gould	253
Paul Samuelson	137	Nicolaes Tulp	269
Hetty Green	151	John Maynard Keynes	285

BIBLIOGRAFIE – 299

DE 100 ONSTERFELIJKE BEURSLESSEN

1	De zeven beginselen.	26
2	Iedereen zou aandelen moeten bezitten.	29
3	Iedereen kan succes hebben op de beurs.	30
4	Geef ons financieel onderwijs!	31
5	Staat uw beheerder onder zijn triomfboog?	32
6	Oefen uw zitspieren.	50
7	Spotgoedkoop kan spotgoedkoper worden.	51
8	Schiet verschillende pijlen op hetzelfde doel.	51
9	Koop op records.	52
10	Wie wil er nu achter een kudde lopen?	53
11	U bent de enige verantwoordelijke.	53
12	Shorts passen ons niet.	54
13	Lang leve de speculanten.	62
14	De beste beleggers zijn bescheiden.	63
15	Wie wacht op zekerheid, zal eeuwig wachten.	63
16	U mag gerust wispelturig zijn.	64
17	Als u de hitte niet verdraagt, blijf dan uit de keuken.	64
18	Wied het onkruid, niet de bloemen.	65
19	Beleg niet alles in één keer.	76
20	Waar de aandelencultuur dood is, verarmt iedereen.	77
21	Obligaties zijn gevaarlijker dan aandelen.	77
22	Betrek de werknemer.	78
23	Betrek het volk.	79
24	De incorrecte wetenschap.	88
25	De beurs is niet gevaarlijk, ú doet gevaarlijk!	89

26	Hoe voorzichtiger u bent, hoe groter uw succes.	89
27	Laat de hoofdbuffel u niet misleiden.	101
28	Rustig kuieren op de varkensmarkt.	102
29	Begrijp het verschil tussen het beste en het populairste.	102
30	Sommige orang-oetangs kloppen de beurs.	103
31	Als iedereen aandelen wil, koop dan obligaties.	104
32	Bescherm uzelf tegen de verslaving van de beurswinsten.	105
33	De reactie op het nieuws is relevanter dan het nieuws.	115
34	Kies de weg van de minste weerstand.	116
35	De boodschappen van de kandelaar.	116
36	Uw tegenstander is zwak.	132
37	Vaar uw eigen koers, ongeacht het weer buiten.	133
38	Kristallen bollen bestaan niet.	133
39	Welkom in Hotel California.	134
40	Doe de Graham!	134
41	Keer terug naar start.	135
42	De blinde aap is Mister Market te slim af.	135
43	Uw boerenverstand is uw kostbaarste goed.	147
44	Koop nooit op basis van wat iedereen al weet.	148
45	Beleggen moet saai zijn.	148
46	Regel 1: mijd grote verliezen.	149
47	Gezocht: girlpower!	157
48	Verander niet in een lemming.	158
49	De barbier van de angstige klanten.	158
50	Speel de durfkapitalist.	159

51	Cash is koning Zuurstof.	160
52	De beurs is er niet voor u...	172
53	Grote dromers worden stinkend rijk.	173
54	Koop een aandeel alsof u het hele bedrijf koopt.	174
55	Blijf kalm in alle omstandigheden.	175
56	Volg nooit blind financiële avonturiers.	175
57	Wie de grazige wei vindt, komt vanzelf de vette koeien tegen.	176
58	Doe de scuttlebutt.	185
59	Die periculeuze informatielawine.	186
60	Wil je niet getrouwd blijven, trouw dan niet.	187
61	Dividenden zijn geen evangelie.	188
62	Alles komt terug.	189
63	Geloof in uzelf.	201
64	Geloof niemand die u snelle winsten garandeert.	202
65	De opium van het populisme.	202
66	De jockey wint de race.	215
67	Mag de CEO het verschil maken?	216
68	Krijgen de werknemers voldoende ruimte?	216
69	Wij hoeven de langste trein niet.	217
70	Kus eens een prins in plaats van een kikker.	218
71	Gok niet op een blijvend gulle overheid.	225
72	Overdreven diversificatie is geen oplossing voor een gebrek aan kennis.	225
73	Bij de geringste twijfel: koop niet.	226
74	'Buy and hold' kan 'buy and lose' worden.	227
75	Snoei met liefde die mooie plantjes.	227

76	De beurs is niet de jungle.	235
77	U mag gerust een rondje passen.	235
78	Vertrouwen is de remedie tegen de dorst.	236
79	Mijd feestjes waar iedereen al dronken is.	237
80	Wachten op de crash is duurder dan de crash.	237
81	Nieuwe borstels vegen goed.	238
82	Het amusement!	248
83	Leen nooit om te beleggen.	248
84	Als zelfs de schoenpoetser beurstips geeft...	249
85	Geloof de baas die zegt dat zijn aandelen te duur zijn.	250
86	Aandelenbeleggers kopen geen lotjes.	250
87	Verboden te verdrinken in de Grote Oceaan.	265
88	De liefde voor het schrift.	266
89	Gouden vissen zwemmen in troebel water.	266
90	De straat is de beste leerschool.	267
91	Er staat geen limiet op blinde massahysterie.	281
92	'Schaarste' lijkt enkel van ver op 'waarde'.	282
93	Hecht oprecht belang aan wat u koopt.	283
94	Blijf niet als een kikker in de stoofpot zitten.	283
95	Afgeleiden van de hoop.	284
96	De liefde voor lectuur.	294
97	Kijk uit voor de blonde met de blauwe ogen.	295
98	Kleine belegger, grote troeven.	296
99	De euthanasie van de rentenier.	296
100	Verwen uzelf.	297

WOORD VOORAF

Toen Pierre Huylenbroeck startte met een nieuw beleggersblad, *Mister Market Magazine*, was dat niet het zoveelste concurrerende magazine met beurstips. Van bij de aanvang wilde het meer zijn dan louter een adviesblad over aandelen. Als voormalig hoofdredacteur van *De Tijd* heeft hij een ruimere kijk waarbij politiek, maatschappij en economie met de beurs verweven zijn. Tot de originaliteit van zijn veertiendaagse publicatie behoren ook interviews met historische persoonlijkheden die elk een bijdrage hebben geleverd tot een beter begrip van wat een beurs is, moet zijn, en kan betekenen voor de maatschappij in het algemeen en de deelnemende beleggers in het bijzonder.

Pierre heeft als voormalig journalist vanzelfsprekend een goede pen. Maar hij wil meer zijn dan de persoon die andermans ideeën in herinnering brengt en op schrift stelt. Als econoom en als decennialang observator van het maatschappelijk leven in ons land heeft hij zich een eigen mening gevormd van wat er allemaal fout loopt. In plaats van zijn eigen waarheid te verkondigen is hij de wijsheid gaan selecteren in de boeken, publicaties, opvattingen en meningen van belangrijke economen en beurslegendes. Zo krijgen zijn ideeën, weergegeven in de teksten in dit boek, meer gezag.

Het komt Pierre goed uit dat de twintig personen die geïnterviewd worden allemaal overleden zijn. De antwoorden waren er al, de vragen kwamen achteraf. Zijn verdienste is dat hij uit de massa historisch materiaal de relevante persoonlijkheden en

de relevante ideeën wist te distilleren die vandaag nog, en misschien meer dan ooit, nuttig zijn voor de mensen die voor hun eigen pensioen willen zorgen en later niet afhankelijk willen zijn van Vadertje Staat. Vadertje Staat die er al zo slecht voorstaat om de huidige minimale pensioenen te betalen.

Dit boek is niet het zoveelste boek over beleggen in aandelen. De twintig legendarische persoonlijkheden leren ons hoe zij, elk op hun eigen manier, de aandelenmarkten benaderden om er hun profijt mee te doen. In die zin is het boek niet alleen een pleidooi voor beleggen in aandelen, maar ook een vademecum hoe te werk te gaan. De interviewvorm met vraag en antwoord verhoogt de leesbaarheid en maakt de lectuur ook boeiend. Dit is dus geen saai leerboek over de beurs.

Zij die vertrouwd zijn met de beurs weten dat er meer dan één zaligmakende methode is om aan beleggen te doen. Daarom is het zeer nuttig elk interview aan te vullen met lessen die uit het gesprek getrokken konden worden. Uiteindelijk werden het honderd tips en adviezen, een mooi rond getal.

Die honderd inzichten zijn na verloop van vele jaren, soms eeuwen, tot stand gekomen. Op dezelfde manier kan een belegger een degelijke en lonende portefeuillereturn opbouwen door jarenlang volhardend en geduldig te sparen en te investeren. Aldus groeit de risicopremie, de extra return waarop de aandeelhouder recht heeft als compensatie voor het risico dat hij neemt. Zonder risiconemers is er geen vooruitgang, zonder vooruitgang geen welvaart. De beurs is de financieringsbron van een betere toekomst.

Dit boek is zowel nuttig voor de ervaren belegger als voor de geïnteresseerde leek. En leken zijn er nog veel te veel. In het eerste interview heeft Charles Merrill het over het nut van financiële

opvoeding. Mijn educatie begon met de kennis van de kracht van samengestelde intrest. Iemand die dat begrijpt, begrijpt meteen ook dat beurssucces niet afhangt van de belegde bedragen, maar van de beleggingstermijn: hoe langer hoe beter. En dat, zoals Pierre het regelmatig schrijft, de beurs er is voor iedereen.

We wensen u veel succes bij de lectuur van dit boek. Geniet mee van de grote belezenheid van de auteur. Deze twintig beurslegendes verdienen het terug tot leven te worden gewekt.

Roland Van der Elst,
erebestuurder Vlaamse Federatie van Beleggers
Juni 2017

HET EEUWIGE BLIKVELD VAN 20 SUPERGIDSEN

DIEP IN DE GROND LIGT DE MEESTE WIJSHEID.

Stel u voor dat de nuttigste brokken wijsheid naar boven kunnen worden geschept, in hun boeiendste vorm dan nog: via gesprekken met ondergrondse wijzen. De praktische uitvoering is natuurlijk onmogelijk, maar ik werkte in dit boek toch maar het idee uit.

Ik interviewde twintig van de grootste autoriteiten op het vlak van de beurs, sparen en beleggen. Twintig totaal verschillende types zijn het, met elk hun eigen achtergrond en overtuigingen, uit telkens een ander tijdperk. Allemaal met ideeën die weliswaar honderden jaren oud kunnen zijn, maar anno 2017 even fris en dwingend blijven als toen.

Allen zijn ze dood. De oudste van de plejade, Nicolaes Tulp, de Amsterdamse burgemeester ten tijde van de tulpenbollenbubbel, ligt al 343 jaar onder de zoden. George Goodman, die in de jaren 1960 de scherpste en geestigste beursobservator was, stierf pas drie jaar geleden.

De interviews hebben dan ook nooit plaatsgevonden. Maar mocht ik de kans gehad hebben deze twintig persoonlijkheden te interviewen, ik zou me uitstekend hebben voorbereid. Ik zou van of over elk van hen de beste boeken hebben gelezen en de relevantste artikels hebben gegoogeld, tot ik het gevoel kreeg dat ik ze enkel nog de juiste vragen kon stellen.

Hun fictieve antwoorden in dit boek zijn dan ook veel minder fictief dan u op het eerste gezicht zou denken. Het zijn bijna altijd hun echte woorden, ik schikte ze gewoon naar eigen goeddunken om er een levendig gesprek van te maken. De interviews zijn fake, de boodschappen zijn echt.

Bovendien zijn ze actueel. In al die honderden jaren is de essentie van de beurs namelijk geen jota veranderd. Het goed advies van toen is nog altijd goed advies. De handelwijze, de klederdracht, de plaats van handel, de gewoontes en de regels kunnen dan al evolueren, de aard van de beestjes evolueerde al die tijd niet mee. De ‘Mister Market’ van vandaag is net dezelfde als de ‘Mister Market’ van de 17de eeuw: wispelturig en emotioneel, afwisselend angstig en hebzuchtig, naïef en beïnvloedbaar, zijn eigen grootste vijand.

Iemand die dat begrijpt kan, ongeacht zijn afkomst, opleiding, interesses of inkomsten, succesvol zijn op de beurs. Zolang hij of zij de juiste adviezen van onze overleden wijzen toepast. Om het u makkelijk te maken, heb ik de honderd belangrijkste lessen uit de twintig interviews opgelijst.

Dit boek neemt u mee op een boeiende reis door de beursgeschiedenis, met de twintig beste gidsen die u zich kunt inbeelden. Hun tijdloos blikveld en hun eeuwige kennis zullen uw horizon verruimen. En geniet ook van hun welbespraaktheid, hun wijsheid en hun humeur, alsof ze zelf nog in leven zouden zijn.

**DE 20 BEURSMEESTERS,
GERANGSCHIKT VOLGENS STERFDATUM**

Nicolaes Tulp	1593 – 1674
Munehisa Honma	1724 – 1803
Jay Gould	1836 – 1892
Dickson Watts	1825 – 1902
Hetty Green	1834 – 1916
Alfred Loewenstein	1877 – 1928
Jesse Livermore	1877 – 1940
John Maynard Keynes	1883 – 1946
Amadeo Giannini	1870 – 1949
Charles Ponzi	1882 – 1949
John Jacob Raskob	1879 – 1950
Charles Merrill	1885 – 1956
Fred Schwed	1901 – 1966
Gerald Loeb	1899 – 1974
Benjamin Graham	1894 – 1976
Henry Singleton	1916 – 1999
Philip Fisher	1907 – 2004
Paul Samuelson	1915 – 2009
Robert Haugen	1942 – 2013
George Goodman	1930 – 2014

1

.....

CHARLES MERRILL

**‘Iedereen laten meegenieten
van de beurs is een formidabel cadeau
voor onze gemeenschap’**

.....

‘Breng de beurs tot bij de gezinnen, zodat we met zoveel mogelijk van haar deugden kunnen profiteren.’ Zo luidde, ruim zestig jaar geleden, de ambitieuze missie van Charles Merrill. Hij slaagde in zijn opzet, dankzij educatie en een moeizaam afgedwongen overtuiging dat sommige bankiers het oprecht goed met de bevolking voorhebben.

ZENUWACHTIG, VANDAAG. Ik interview al bijna een kwarteeuw lang alle mogelijke mensentypes. Sprekers, zwijgers, spraakwaterval- len die niets te zeggen hebben, stille waters met diepe gedach- ten, norske mensen, vriendelijke mensen, oppervlakkige men- sen, diepzinnige mensen. Maar nog nooit dode mensen. Dit is de allereerste keer.

Mijn gast is gelukkig een minzame dode. Echt een mens voor u, voor iedereen eigenlijk. Ik kwam op het idee de grote visio- nair te interviewen toen ik een quote over hem las van financieel auteur Jason Trennert: *‘Charlie Merrill, de stichter van Merrill Lynch, wilde als eerste dat de gewone man de kans kreeg aandelen te kopen. Hij zorgde er aldus voor dat miljoenen spaarders via de beurs een mooi pensioenpotje konden opbouwen.’* Als dat waar is, dacht ik, verdient dit heerschap het eerste interview in dit boek, dood of levend. Merrill stierf in 1956. Dood dus. Ik zal er wel aan wennen.

‘Mijnheer Merrill, hartelijk dank om uw welverdiende rust gedurende een uurtje op te geven. Wat vind ik het jammer dat u vandaag geen leidinggevende Belg bent.’

‘Geen leidinggevende... Wablieft? Is dat een vraag?’

‘U hebt in de jaren 50 rechtstreeks 300.000 à 400.000 gewone gezin- nen naar aandelen gelokt en onrechtstreeks, via het aanwakkeren van een algemene beurscultuur, nog eens miljoenen anderen. De wel- vaartscreatie die daarmee gepaard ging, was enorm. Nog steeds heb- ben de VS een gigantische economische voorsprong op Europa, en u hebt daarbij een niet te onderschatten rol gespeeld.’

‘Ook dat is geen vraag. U bent een vreemd interviewer. Soit, nu ik toch wakker ben, kan ik net zo goed mijn verhaal vertellen. Ik had

vlak na de Tweede Wereldoorlog een nogal ambitieus oogmerk: Wall Street naar de dorpsstraat brengen. Voordien was Wall Street een gesloten eliteclubje, met specifieke regels: de vermogende ‘insiders’ kregen bevoorrechte informatie, de kleine buitenstaander betaalde het gelag. Ik begreep hoe nefast die situatie voor onze welvaart was. Wall Street moest dringend iedereen toebehoren, ook de gewone gezinnen. Iedereen moest kunnen meegenieten van de beurs. Dat zou een geweldige troef zijn voor onze economie.’

‘Nogal ambitieus, inderdaad. Tijdens de Grote Depressie van de jaren 30 werd Wall Street verafschuwd, gehaat, een beetje zoals de Brusselse beurs na 2008. Hoe keer je een dergelijk veralgemeend sentiment?’

‘Bestaat het negativisme rond de beurs in de 21ste eeuw nog steeds? Vreemd. Een mens zou denken dat mensen bijleren... Maar laat me u vertellen hoe ik dat sentiment heb kunnen ombuigen. Het was een werk van vele jaren. Het vertrouwen moest worden hersteld, maar dat kon enkel door educatie.’

‘Financiële opvoeding, was dat de eerste stap?’

‘Dat is wat ik zei, jongeman. En er was werk aan de winkel. Eerst was er haat jegens Wall Street, nadien apathie en onwetendheid. Uit een enquête van 1939 bleek dat één Amerikaan op de elf dacht dat de beurs, de *stock exchange*, een groothandel in vlees was.’

‘Begin in die situatie maar eens aan de democratisering van de beurs.’

‘Mijnheer, u grossiert in gratuite opmerkingen. Zou het niet beter zijn mij rustig te laten vertellen?’

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Omslagfoto's: Getty (voorplat), Steven Richardson (achterplat)

Omslagontwerp: Studio Lannoo

Vormgeving: Armée de Verre bookdesign

Fotoverantwoording: de beelden op p. 75, 270 en 279 bevinden zich in het publieke domein; van de foto's op p. 85 en 111 is de fotograaf ons bij het ter perse gaan niet bekend.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016 en Pierre Huylenbroeck

D/2017/45/663 – ISBN 978 94 014 4472 9 – NUR 780

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.